

FINANSTILSYNET
THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Erfaringer fra tilsyn i banker og forsikringsselskaper

Avdelingen for bank- og forsikringstilsyn

Linda Støle Hårstad seksjonsleder – store banker

Linn Jørgensen seksjonsleder – forsikringsforetak og pensjonskasser

Banker

Forebygging og beredskap i urolige tider

- Bankene har et godt utgangspunkt - god lønnsomhet, god kapital- og likviditetssituasjon og gjennomgående god virksomhetsstyring
- Tilsynsarbeid i en normalsituasjon og arbeidet med beredskap
- Uroen og usikkerheten våren 2025 tilsa en fase med forsterket overvåking:
 - Særlig oppmerksomhet på likviditet og finansiering i de større bankene
 - Kartlegging av hvordan de største bankene forventet å bli påvirket og hvilke tiltak de evt hadde iverksatt

Erfaringer fra tilsyn - Virksomhetsstyring

- God virksomhetsstyring er avgjørende for å forebygge finansiell ustabilitet og for å sikre solide og likvide finansforetak over tid
- God styring og kontroll med virksomheten i en bank innebærer at den har etablert retningslinjer, systemer og prosesser for kontroll med alle vesentlige risikoer i foretaket
- Egne tilsyn med virksomhetsstyring som tema har vært gjennomført i flere av de største bankene og inkluderes som tema på de fleste tilsyn i alle banker
- Vår erfaring er at virksomhetsstyringen gjennomgående er god, men at det er forbedringspotensial hos de fleste

Virksomhetsstyring – Styrets ansvar og rolle

- Styrene har grundige prosesser for å forberede styremøter, møter i utvalgene
- Kompetansen i styrene i de største bankene har økt og er gjennomgående god – kontinuerlig behov for opplæring og kompetanseutvikling
- Styret skal sette retning og påvirke holdninger og kultur – tonen fra toppen viktig
- Styret bør involveres godt og tidlig nok i prosessene knyttet til strategi, risikoappetitt, prinsipper og overordnede retningslinjer

Interne kontrollfunksjoner – Risikoappetitt - Rapportering

- **Funksjoner for risikostyring og etterlevelse** - Være mer aktive og fremoverskuende
- **Internrevisjonsfunksjonen** - Må gis tilstrekkelige ressurser. Kan bidra aktivt med forslag til forbedringer og videreutvikling av risikostyring og internkontroll
- **Risikoappetittrammeverk** - Rammeverket - mer helhetlig, og vise sammenhenger med andre viktige plan- og styringsprosesser. Ikke-finansielle risikoer må inkluderes i større grad.
- **Risiko- og etterlevelsrapportering** - Illustrere effekter av mulig fremvoksende risikoer. Engasjere styret og ledelsen til diskusjoner om risiko

Erfaringer fra tilsyn - Kredittområdet

- Finanstilsynet følger risikoutviklingen tett – jevnlig tilsyn på kredittområdet
- Oppmerksomheten hovedsakelig rettet mot BM porteføljene, inklusiv utenlandseksponeringer
- Ikke tegn til vesentlig forverring av kredittkvalitet samlet sett (unntak i enkelte banker)
- Opptatt av at bankene tar tilstrekkelige tapsavsetninger i tråd med regelverket
- Bankene må ha gode prosedyrer for å identifisere kunder med vesentlig økt kredittrisiko/ antesipert mislighold
- Tapsmodeller baserer seg på senere års tapshistorikk og har ofte begrensninger
- Hensynta fremadskuende informasjon – kan foreta justeringer i og utenfor modellene
- Gode kredittvurderinger, bruk av stresstester og scenarioanalyser samt overvåking av utviklingen på enkeltkunde- og porteføljenivå er viktig i en tid som dette.

« I know that history is going to be dominated by an
improbable event,
I just don't know what that event will be.»

Nassim Taleb

Forsikring og pensjonskasser

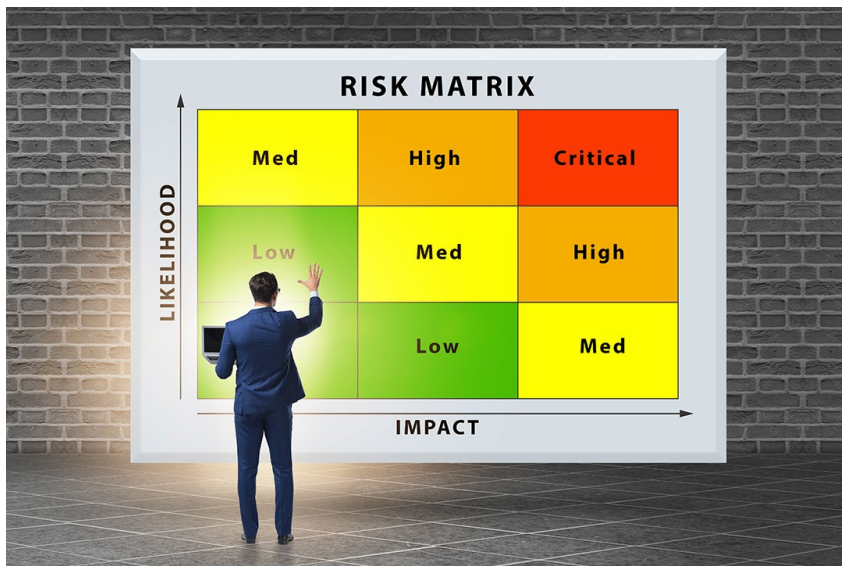
Risikonivå og kapitalisering

- Foretakene er gjennomgående godt kapitalisert – kapitalmålet til enkelte foretak er fulgt opp for å ivareta tilfredsstillende margin
- Livforetak med store fripoliseporteføljer planlegger å frigjøre kapital etter hvert som porteføljene bygges ned – må gjøres forsvarlig
- Ulik praksis for bruk av tapsabsorberende evne ved utsatt skatt i solvensberegningen
 - Krav til sannsynliggjøring av fremtidig inntekt ved teoretisk eiendel ved utsatt skatt
 - Likelydende brev 22. mai 2025 om tilsynets forventninger
- Bruk av reassuranse - effektiv risikooverføring må vurderes dersom det skal hensyntas i kapitalkravsberegningen

Styring og kontroll

- Økt oppfølging som følge av geopolitiske uro:
 - De fleste foretakene har så langt håndtert uroen gjennom ordinær risikostyring
 - Ikke større endringer i investeringsstrategier
- Fulgt opp styrets samlede kompetanse og behov for kompetansehevende tiltak
- Kapitalberedskapstiltak bør konkretiseres ytterligere for å sikre god beredskap
- Utfordrer jevnlig andrelinjefunksjonenes uavhengighet og ressurser

Kartlegging av foretakenes bruk av avansert teknologi

- Spørsmål om:
 - Bruk av teknologi
 - Kompetanse i styre og ledelse
 - Organisering og vedlikehold
 - Etikk, forklarbarhet, robusthet
- Hovedfunn:
 - KI-forordningen favner bredt
 - Skadeforsikringsforetakene mest offensive
 - Kompetanse og datakvalitet største forklaringsfaktorer for bruk
- Rapport: [Kartlegging avansert teknologi](#)

Kartlegging av klimarisiko i foretakenes ORSA

Hovedfunn:

- Foretakene har økt omtale og vurderinger av klimarisiko i ORSA, men bør videreutvikle analysene sine:
 - Kvantifisering og utarbeiding av langsiktige risikovurderinger
 - Vurdere reassuranse
- Rapport: [Kartlegging av klimarisiko i ORSA](#)

Forberedelse til nytt regelverk

- Solvency II review
- Inkludering av kapitalkravet for flomrisiko i standardmodellen for Norge
- IRRD

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Kunne du tenke deg å jobbe i Finanstilsynet?

finansstilsynet.no/jobb-hos-oss